

14. ПАМ'ЯТНИКИ ХАРЧОВИМ ПРОДУКТАМ В УКРАЇНІ

В. Колесник

Національний університет харчових технологій

Пам'ятники являють собою скульптурні споруди в пам'ять чи на честь кого-, чого-небудь. У бронзі, залізі, бетоні увічнюють уже не тільки видатних особистостей чи залишають на спомин нащадкам певні події. В наш час не здивувати туристів скульптурними виробами у вигляді тварин, рослин і навіть харчових продуктів та їжі. Вже стало звичним, що пам'ятники створюють неповторний шарм для багатьох міст, цікавими є й такі, що споруджені в українських містах рекламуючи себе харчовими продуктами.

Так, на набережній курортного Бердянська з 2001 року знаходиться чи не найцікавіша пам'ятка міста – пам'ятник бичку-годувальнику. Саме цій невеличкій рибиці завдячують бердянці своє рятування під час голодних часів воєнних та післявоєнних років.

Пам'ятник апельсину було відкрито в Одесі на день міста 2 вересня 2004 року, яку за переказом врятували ці екзотичні фрукти. Мешканці української «столиці гумору» охрестили дане творіння «пам'ятником хабару», бо нібито російському імператору Павлу I одеситами було відправлено декілька возів з апельсинами (знаючи його пристрасть до помаранчі), а той, на знак подяки видав указ про фінансування будівництва порту й розвиток міста.

Неподалік корпусів Ніжинського консервного заводу наприкінці 2005 року з'явилося скульптурне зображення діжки та ніжинського огірка, що розміщені на постаменті у вигляді імпровізованого погрібця (льоуху) для

зберігання солінь та консервації. Пам'ятник ніжинському огірку став першим овочем «у граніті» на території України.

У 2008 році виник пам'ятний знак цукровому буряку, що знаходиться на території однойменного науково-дослідного інституту, який розмістився на столичній Солом'янці. З одного боку постаменту прикріплено табличку з написом: «Цукровий буряк – рослина, створена людським генієм і працею у 1769 році, найбільш повно акумулює енергію Сонця і є джерелом виробництва цукру і біопалива».

А мешканці Кам'янки-Дніпровської, що в Запорізькій області, небезпідставно називають своє місто «помідорною столицею» України. Біля прохідної місцевого лісгоспу з'явився пам'ятник «Слава помідору!», у 2009 році перенесений на центральну площу, що став головною ознакою міста.

Заслугує на увагу й єдиний у Європі пам'ятник херсонському кавуну-велетню в селі Осокорівка, який є смачною візиткою не лише Нововоронцовського району, а й всієї Таврії. В літній період знаходиться чимало бажаючих попозувати та здійснити фотосесію біля цієї споруди.

У 2006 році в Полтаві з'явився пам'ятний знак уособлення національної щедрості і родинного добробуту, пам'ятник полтавській галушці. Скульптурна композиція являє собою величезний полумисок з 17-ма бетонними галушками та глибокою ложкою на постаменті у вигляді дерев'яної стільниці, перевитої традиційним українським рушником. Крім народної любові, він нерідко піддавався критиці, адже фактично візитівкою великого історичного українського міста стала миска з їжею.

Пам'ятники їжі та харчовим продуктам почали з'являтися в Україні відносно недавно. Існують сподівання, що кількість «смачних» пам'яток на теренах країни буде зростати. Але, нажаль, інколи відбуваються й зворотні дії. Так, встановлений у 2006 році пам'ятник Варенику в Черкасах, був демонтований власником вже через сім років, не зважаючи на те, що встиг полюбитися місцевим мешканцям та приїжджим туристам.

ЛІТЕРАТУРА

1. Галчин Олексій, Травінцева Ганна Ніжинський огірок не в банці, а в граніті. // «Україна Молода» № 238 за 20 грудня 2005 року.
2. Кучеренко Людмила Кулінарна страва з бетону. У Полтаві поставлять пам'ятник... галушці // газ. «Народне слово» за 3 грудня 2005 року.
3. Нововоронцовський район // Романенко, Н.Г. Скарбниця історії Незалежної України: пам'ятки історії та культури, споруджені та виявлені за 1991 - 2001 роки у Херсонській області/ Н.Г. Романенко. - Херсон, 2001. – с. 43.